

TARYBINIS Rokiškis

(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. K-to Organas

Nr. 90 (397) | 1947 m. rugpjūčio 3 d. | Kaina 20 klp

ISTORINIS ĮVYKIS

1940 m. rugpjūčio mėn. 3 d. t. savo tautinę pagal formą ir Respublika pergyveno dieną. Istorinių įvykių. Tą dieną Lietuvos TSR buvo priimta į Sąjungą.

Lyko tal, kas turėjo įvykti Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika buvo priimta į Lietuvos respubliką šeimos sukurto. Kovos dėl šio tikso paimimo, dėl Tarybų Socialistinės Respublikos, éjo ištisą 20 metus.

1919-1920 metais Lietuvos valstija užslenčio imperijos padedama liejo kraują tūkstečių tarybinės socialistinės santvarkos. Kas bent kiek neįsėjo politiniui Lietuvos gyvam, tas turėjo pastebėti, visas paskutinius dviešimtis buvo plinės sprenas. Klekviens metais prieš įtegėjus ar pries 7-tą lapkričio metus pasiekė į pirmąjį žvalgybą, po kuriai buvo būdavo mobiliuojamas stovyje. Kalėjimai ir centratinės stovyklos išmetus pilnėjo. O kiek buvusinių sajūdžių, kurie buvo išlaikomi, apkaltinant juos pagaliau taryboms? Kokia buvo to priežastis? Atsakyti vienas: darbo žmonės norėjo tapti galingos žemės Tarybų Sąjungos dėl karto su kitomis ūkininkų tautomis kovoti dėl ūkinės atėties, dėl galo komunizmo triumfo. Darbuotojų lūkesčiai ir svajonių išplėtė. Mūsų respublika išlygiatelese su kitomis Tarybų Sąjungos respublikomis, žmonės bangomis visoje žemėje kartu su paramo atgimimo susibubo išsiaiškėti požemiu ir išsišveržę į geležinių grotų galingas gyventojas. Darbo pajamų rango laisvė ir kurti savo šviesų gyvam, savo tarybinę respubliką, savo tarybinę respubliką, nuosmūgius liudies kūrybinės veržės nesulaukomai tekėti, nebuvo tos Jégos, kuri užtvenkti šią tekmę, nenorėjo sustoti puslaujant, visi per paliginus trumaukė norėjo įvydkyti tai, ko grūmėti 20 metus.

Pagaliu tikslas buvo pasiekta Lietuvos buvusioje nėraudėjėje suvysto skaisčioji žmonės žvaigždė, suplevė Tarybų Socialistinės Respublikos vėlava, kuria išskelė buvusius liudies laisvą, niekineverciama ranka. Lietuvos buvusiuose laisvose lietuvių bėdėje daina apie didžiųjų, apie didžiausius mūsų dėlių bičiulį ir mokytojų, žmonės vieningai stojo į laimingos socialistinės Lietuvos kūrimo darbą.

Nors mūsų Respublika yra didelė, bet jai ištojus į brolių tarybinės respublikų šeimą sudėti, ji tapo lygiatelse su kitomis Tarybų Sąjungos respublikomis. Mūsų Respublikos balsas įgijo tokią pat reikšmę, kaip ir, pav., Ukrainos, balsas. Kaip visos kitos TSRS respublikos, taip ir mūsų Tarybų Socialistinės Respublikos gavo galimybes kur-

1940 m. rugpjūčio mén. 3 d. Lietuvos TSR buvo priimta į TSR Sąjungą.

Didžiosios Stalino Konstitucijos spinduliuose pražysta mūsų Sąjunginė Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika.

Stalinas yra mūsų vėliau, mūsų pasididžiavimas, mūsų meilė. Jis mums rodo tikrą neklaidingą kelią į pergalę. Jis mus išvadavo iš smetoniškų budelių ir Hitlerinį grobikų verglijos. Jis ir galingojo Lenino – Stalino bolševikų partija, užgrūdinta plieno ugnyje, yra visiško ir galutinio komunizmo triumfo laidas.

Plačiuoju, klestinčiu Lenino – Stalino keliu pirmyn į naujus laimėjimus!

BROLIŠKOSE RESPUBLIKOSE

Adigijos autonominės srities 25 metų sukaktuvės

Tarybinės Adigijos darbo žmonės šioms dienomis mėnesio savo autonominės srities 25 metines.

Didžioji Spalio socialistinė revoliucija, panaikinus dvarininkų ir kapitalistų priespaudą, išvadavo adigiečių tautą iš carinės kolonizatorių bei vietinių engėjų.

Tarybų valdžia atvėrė adigiečių tautai plačius galimimus ekonomikai ir tautinei kultūrai vystytis. Per 25 Tarybų valdžios metus Adigijos darbo žmonės pasiekė stambų laimėjimą išvystant ūki bei kultūrą. Srityje yra apie 200 ligonių ir kitų gydymo punktų.

Rūsiomis karų dienomis adigiečių tauta aktyviai dalyvavo kovoje prieš fašistinius grupukus, 4000 ištikimų adigiečių tautos suny apdeovanoti kovos ordinais ir medaliais. Šiuo metu Adigijos darbo žmonės prisiaukojantai atkuria ir vysto srities ūki bei kultūrą.

Dvieju šimtu pūdu derlius

MAIKOPAS. Adigijos autonominės srities Giagino rajono liudės ūki buvo pradėtas tvarkyti planingai, socialistiniuose principais. Mes visiškai išgyvendinome nedarbu, užmiršome krizių, badą ir skurdą. Mes tai pasiekėme, nes mūsų liudies gabi ir ryžtingas, nes mūsų Respublika gyvena galingoje 16 TSRS respublikuose.

Mūsų Respublika gavo perdėm laisvą, perdėm demokratiką valstybinę formą. Vyriausias valstybinės valdžios organas yra Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba, kuri tiesiogiai, lygiu ir slaptu balsavimui renkama po 1 aistovą nuo 15.000 gyventojų. Aukščiausioji Taryba sudaro Ministrų Tarybą, kuri yra atsakinga prieš Aukščiausiąją Tarybą.

Ne taip yra buržuazinės šalyse. Ten parlamentas, ministrų

kabinetai sudaromi iš buržuazijos, dvarininkų ir karinės klijos žmonių, kurie diktuoja parlamentu savo valią. Buve smetoniškas seimas valdino „tautų“ pastumdėlio valdmenį.

Lietuvos TSR darbo žmonės pastaruoju metu savo patriotinius, skėmingais ir prisiaukojančiais darbo žygiais kovoja dėl pokario stalininio penkmečio plano uždavinijų įgyvendinimo, su ypatingu pasirūžimiu prisidėja prie mūsų socialistinės Tėvynės statybos. Šiandien, minint Lietuvos TSR priimimą į TSR Sąjungą, ypatingai džiugu stebeti, kaip galvinamuose didžiosios Stalino Konstitucijos spinduliuose pražysta mūsų Sąjunginė Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika. Ypatingai džiugu dalyvauti, kiek tik leidžia jégos, žinios ir gabumai, statyboje naujo gyvenimo, pagrįsto Stalino Konstitucijos principais. Be galo didele laimė dirbtų ir gyventi šalyje, nustiestoje Lenino – Stalino genijaus.

Srities pasėlių plotas padidėjo keturis kartus.

Ligi Spalio revoliucijos adigiečių tauta neturėjo savo rašto, literatūros, neturėjo mokyklų. Per Tarybų valdžios metus buvo sukurtas adigiečių raštas ir literatūra, išaugo tautinė intelektualitė. Aiškarytos 243 mokyklas, 5 technikumai, mokytojų institutas. Srityje yra apie 200 ligonių ir kitų gydymo punktų.

Rūsiomis karų dienomis adigiečių tauta aktyviai dalyvavo kovoje prieš fašistinius grupukus, 4000 ištikimų adigiečių tautos suny apdeovanoti kovos ordinais ir medaliais. Šiuo metu Adigijos darbo žmonės prisiaukojantai atkuria ir vysto srities ūki bei kultūrą.

MŪSŲ RESPUBLIKOJE

VAŽIUOJA RAUDONOSIOS GURGUOLĖS SU GRÖDAIS

TRAKAI, rugpjūčio mén. 1 d. (ELTA). 23 Aukštadvario valsčiaus Aleksino apylinkės valstiečiai atvežė apie 90 pūdų grūdų paruošų saskaitą. Iš kitų apylinkių raudonosios gurguolės atvežė dar 2,5 tonos grūdų.

I Trakus iš Trakų valsčiaus atvyko 14 vežimų raudonųjų gurguolės.

DUSETOS (Zarasų apskr.), rugpjūčio 1 d. (ELTA). Vakarų miestelio gyventojai iškilmingai pasitiko pirmąją raudonąjį gurguolę iš Sadunų apylinkių su naujojo derliaus grūdais. Gurguolė dalyvavo daugiau kaip 20 valstiečių ūkių. Gurguolė vadovavo apylinkės vykdomojo komiteto pirmininkas dr. Dudenės. Paruošų punktas priėmė daugiau kaip 3 tonas aukštostos kokybės grūdų.

Studentai - kultūrinio darbo organizatoriai kaimė

PASVALYS (Biržų apskritis, ELTA). Vilniaus dailės instituto studentas dr. Bujevičius, atvykęs į savo namus vasaros atostogą, tuoju užėjo pas valsčiaus komjaunimo organizacijos sekretorių dr. Karklį ir pasiteiravę, kokį visuomeninį darbą jam galėtų pavesti. Dr. Bujevičiui buvo pasiūlyta va-

dovauti meninės saviveiklos raieliui. Dabar tas ratelis, studentas atvadovaujamas, paruošę programą pasiodymams apylinkės.

Kultūrinio darbo organizuotai kaimės émėsi ir daugelis kitų studentų, atostogaujančių Pasvalyje. Studentai dr. dr. Noreika ir Novakas įsteigė čia keliais sporto komandas.

IVYKDÉ METINIŲ PIENO PARUOŠŲ PLANĄ

Rokiškio tarybinis ūkis jau ivykėdė privačiuosius pleno pristatymus valstybei. Metinis pieno paruošų planas prieš laiką atliktas visu 100 proc. Daubar plenės statomas virš plano. „T. R. koresp.“

BAIGIAMA RUGIAPLŪTĘ

Juodupės valsčiaus darbo valsčiečiai sėkmingai baigia rugių kirtimo darbus. Valstiečiai, pirmieji pradėjė rugiapiūtę, jau suvežę rugių derlius į klojimus. Bendrai, juodupiečiai jau yra nuvaleti nemažiau 85 – 90 proc. rugių užsėto ploto. Artimiausiomis dienomis rugiapiūtė bus galutinai užbaigtas visose šio valsčiaus apylinkėse, ir prasidės vasarajoaus valymas, nes daugelyje vienų miežai ir kviečiai jau piautinam stovyje.

„T. R.“ koresp.

ATSISKAITĖ SU VALSTYBE

Kamajų valsčiaus darbo valsčiečiai metinių pieno paruošų planą jau ivykėdė 75 proc. Verkioniuose apylinkės darbo valstiečiai dr. dr. Diržys Jonas ir Malcys Balys pilnai atsiskaitė su valstybe. Taip pat privačiuosius pieno pristatymus 100 proc. atliko Kamajelių apylinkės valstiečiai Mirskyse Praras ir Rudžių apylinkės valstiečiai Kalnelis Antanas.

„T. R.“ koresp.

VIRŠYTŲ LIEPOS MĒN.

GAMYBINIO DARBO PLANAI

Rokiškio malūnas Nr. 1 liepos mén. planą ivykėdė 106 proc. Pilnai ivykėdė ir viršijo mėnesinį darbų planą 19 proc. prie šio maluno veikianti lentpilvė. Prie lentų plovimo darbų pasižymėjo darbininkas – spartuolis dr. Pivoriūnas Antanas, skirtasis darbų planą ivykėdė 200 proc. Milu vėlimo skyriaus dirbantieji mėnesinę užduotį viršijo 200 proc. Šio skyriaus darbininkai dr. dr. Bimba ir Čepulis kelių kartus viršija dienos užduotis. Be to, 253 proc. mėnesinį darbų planą ivykėdė vilnų karšykla, kurios darbininkai dr. dr. Lašas ir Klimas net po 2,5 karto viršija dienos darbo užduotis.

* * *

Daugelyje Rokiškio apskrities Pramkombinatu priklausantų imonės viršytais liepos mén. darbų planas. Rokiškio mieste veikianti stalių dirbtuvė, vadovaujama dr. Šileikos, liepos mén. darbų planą viršijo 19 proc. Gražų darbo pavyzdžių rodos šios dirbtuvės darbininkas dr. Masiliauskas. Jis dienos užduotį ivykėdė po 120 proc. „T. R.“ koresp.

GRAŽOS PAVYZDŽIAI

Tam tikslui, kad šiu metų naujojo derliaus grūdai būtų kuo greičiau iškulti ir, tuo pačiu, kad valstiečiai turėtų galimybę kuo greičiau atiduoti valstybei grūdų prievoles, Rokiškio MTS kuliomasios mašinos mašinistas drg. Raišys įpareigojo nuo kūlimo darbų sezono pradžios iki Didžiosios Spalio socialinės revoliucijos 30-ju metinių iškulti valstiečiams 300 tonų grūdų. Šiuo savo pastžadėjimu drg. Raišys numato įvykdinti savo kūlimo darbų planą 250 proc.

Sékmingesniams savo įspareigojimui įvykdymui mašinistui drg. Raišys iškvieta i socialinės lenktynės Rokiškio MTS mašinistą drg. Janukėną, dirbantį tokios pat rušies mašina, kaip ir drg. Raišys.

Abu minėtieji mašinistai kūlimo darbus numato pradėti vos tik įvežus pirmuosius naujojo derliaus javu vežimus.

V. Lapinskas

* * *

Rokiškio MTS kultamujų mašinų mašinistai savo susirinkime priėmė socialistinius įspareigojimus iki Didžiosios Spalio socialinės revoliucijos 30-ju metinių įvykdinti savo kūlimo darbų planus 200 proc. Socialistinių įspareigojimų punktuose taipgi įspareigota atlikti visus kūlimo darbus aukštoje kokybėje.

Mašinisto drg. Barelio pasiūlymu buvo nutarta, kad iki to laiko, kol prasidės kūlimo darbai, kultamujų mašinų mašinistai tarkininkaus Rokiškio MTS šieno plovimo darbuose. Sekantį šį pastžadėjimą, šienu plovimo darbuose geriausiai pasižymėjo drg. Barelio vadovaujamā brigada. Taipgi šiame darbe gerai pasirodė ir mašinisto drg. Laužadžio vadovaujama brigada.

S. Kudorka

Naujems mokslo metams besiruošiant

„Tarybinio Rokiškio“ redakcija, stengdamasi, kad apskrities mokytojai ir visi šventimo darbuotojai kuo giliau pažintų tarybinės pedagogikos pagrindus, partijos ir vyriausybės nutarimus mokylos bei mokymosi srityje, įveda lalkraštyste nuolatinę pedagoginę skiltį.

Redakcija kviečia visus apskrities mokytojus ir šventimo darbuotojus aktyviai dalyvauti šioje pedagoginėje skiltijoje, jos pateikiama turinį kolektivui aptarti ir pasvarstyti, pareikšti savo nuomonę ir siūlti įvairius savo klausimus bei samprotavimus pedagoginėje skilties redakcijai.

Redakcija išreiškia pilną įsitikinimą, kad glaudus apskrities mokytojų bendradarbiavimas per pedagoginę skiltį taip pat givytis prisiėdė prie mūsų tarybinės mokylos mokymo — auklėjimo darbo patobulinimo ir padės susilaikti kuo geriausiai tuo darbu vaidinti.

Redakcija

Sukurti kiekvienoje mokykloje bazę materialistinėje pasaulėžlūral formuot

Didžioji Spalio socialistinė revoliucija, sutruškinusi išnaujetojų klases, visų Rusijos tautų moralę žymiai pakėlė. Tačiau tai nereiškia, pasak Kalinino, jog žmonės iš kartos pasijuto apšvesti socialistinės moralės. Dar Karolis Marksas yra nurodės, jog žmonių sąmonė vystymasis atsilieka nuo ekonomikos vystymosi, vienu revoliuciniu perversmu negalima paraiškinti visų kapitalizmo pėdsakų. Kuriant naują komunistinę visuomenę, ugdomant naują tarybinį žmogų svarbiausiai vaidmenį vadinama mokykla. Vieningame pedagoginiame procese

Nedelsiant išbirsti iš atsillkimo

Juodupės valsčiuje pieno paruošos vyksta vėžio žingsniu. Liepos mėn. 31 dieną valsčius buvo įvykęs tik 60,3 proc. medžiaginio pieno paruošų piano. Palaginės valstybei pristatomą pieno kiekį su valsčiuje esančiu pieningu karvių skaiciumi, čia nėra kiekvienas karvės vidutinės paruošos per dieną pristatomą tili po 1,5 litro pieno.

Klausimas, kame gil glūdi šio didelio atsilikimo pieno paruošose priežastys? Nejaugiai čia karvės tokios neproduktyvios, kad negalima daugiau pakelioti pieno statymo tempų ir likviduoti prasiskolinimą valstybei? Jelgu valsčiaus vadovai vasis pradžioje iš tvirtindavo, kad pieno paruošas stabdo pašarų trūkumas, tai dabar, kada visos karvės ganos lauke, priežasciu visai ir negali buti.

Priežastys aiškios. Juodupės valsčiaus vykdomasis komitetas visuomet rasdavo ir randai objektyvių gamtinį priežascių bologai pieno paruošų eigaiprie-

teisinti, visiškai nematydamas ir nenorėdamas matyti tų priežacių, kurios iškyla iš valsčiaus vykdomojo komiteto pušės, kurios kaip tik ir yra tomis priežascimis, kurios traukia visą valsčių ir apskritij i atsillikiną pieno paruošos. Juk didesnė valsčiaus vykdomojo komiteto darbuotojų pušė dar ir dabar nuo savo turimi karvių nėra įvykdę pieno paruošų grafikų. Todėl aišku, kad valsčiaus vykdomojo komiteto darbuotojai negalėjo su boševikine kritika išstoti prieš atsilikimą pieno prievojininkus, nukreipti juos į spartesnį pieno paruošos plano įvykdymą. Masinis įskinamas darbas čia buvo visai pamirštas. Valsčiaus aktyvas, kuris čia yra, retai įvyksta į kaimus, neišaiškina valstiečiams penkmečio uždavinį bei pieno paruošu svarbos siekiant gyventojų buitinės sąlygų pagerinimui, nemobilizuojant būtų pilnai ir garbingai išteseti.

buožių sabotažą, kuris čia dar nepaužtas.

Valsčiaus aktyvo niekas neinstruktuoja, nemoko. Neturėdami žinių, nežinodami, kaip reikia išvystyti aškinamajį darbą valstiečių tarpe, aktyvistai pavirto pieno paruošų agentais ir apsiribojo klaipėdžiojimu po atskirus vienkiemius, ko pasėkoje darbo rezultatai menki.

Valsčiaus partinė organizacija ir vykdomasis k-tas turi nedelsiant ištaisyti esamą blogą padėti pieno paruošų srityje, daugiau atkrepti dėmesį į valsčiaus aktyvo politinio lygio pakelimą, platus aškinamomo darbo išplėtimą valstiečių tarpe, jo pravedimui įtraukiant plėčiausius darbo valstiečių suknin. Reikia artimiausiu laiku pasiekti persiliužimą pieno paruošose, kad išlaikė draugui Staliniui prisiliunti įspareigojimai būtų pilnai ir garbingai išteseti.

P. Pallepis

NEPASTABŪS VADOVAI

Tuo metu, kai apskrities darbo valstiečiai, garbingai įvykdami įspareigojimus iki Didžiosios Spalio socialinės revoliucijos 30-ju metinių įvykdinti savo kūlimo darbų planus 200 proc. Socialistinių įspareigojimų punktuose taipgi įspareigota atlikti visus kūlimo darbus aukštoje kokybėje.

Mašinisto drg. Barelio pasiūlymu buvo nutarta, kad iki to laiko, kol prasidės kūlimo darbai, kultamujų mašinų mašinistai tarkininkaus Rokiškio MTS šieno plovimo darbuose.

Sekantį šį pastžadėjimą, šienu plovimo darbuose geriausiai pasižymėjo drg. Barelio vadovaujamā brigada. Taipgi šiame darbe gerai pasirodė ir mašinisto drg. Laužadžio vadovaujama brigada.

S. Kudorka

O ką bekalbėti apie Jaurukm., buožę Kuolą Povilą, vėlėto 920 kg pieno tepristačiusi vos 130 kg, Čiulyų km. buožę Sunklodą Joną, vėlėto 1080 kg pieno tepristačiusi tik 200 kg ir daugelį kitų sabotuotojų. Su jais Južintų valsčiaus vadovai

ne tik nekojoja, bet net geraširdiskai užtaria.

Južintų valsč. vykd. k-to vadovai turi griebtis ryžtingu ir skubiu priemonių buožinio sabotaze palaužimui ir griežiai kontrolluoti paruošų agentų darbą. Apskrities Paruošų įstaigos vadovai (drg. Bružas) privalo kuo griežiausiai persperti Južintų valsčiaus paruošų agentus ir daugiau dėmesio kreipti į savalakų įsisokinusių valstybei buožų perspėjimą i sustraudymą visų galvias keliandžių kenkėjų. Visų valsčiaus partinėi tarybinėi organizacijai šventai pareiga drasti iškeitoti pieno paruošų sabotuotojus ir juos perduoti teismo atsakomybėn. Tiki tuo keitu elinant būsiapiekti persiliužimą pieno paruošų vykdyme.

V. Z.

TRUMPALI

(Iš skaitytojų laiškų)

Septynios krosnyse remontuotas Rėgė (Rokiškio valsč.) priemunės

Perstatomos dvi naujos linijos ir šio pat valsčiaus Šešėnės pradinėje mokykloje.

V. Ruminskis

Sékminges vienybės planinės darbo užduotys Panemunėlio mokyne, kuris priklauso Rokiškio apskr. Pramkombinatu, būsimumo dirbančiųjų kolektyvui įsiungės į tarpusavio socialinių lenktyniavimą, garbės vykdyti prisiūlimą įspareigomus dėl skirtoto metinio įvykdymo iki Didžiojo Spalio 30-ju metinių. Jau puse planų mažinu kolektivas yra virš 125 proc. Liepos 20-ajame metu.

Drg. Kirstuko pavyzdžio įvykdancio dienines užduotis po 200 proc., sekā ir kitai mažinu dirbantieji, žymiai viršytinės skirtosios išdirbtos normos.

L. Šimkėnas

„Įvykdyti ir viršyti metinį odą gamybos planą iki lapkričio dienos!“ — tokia minėta Pramkombinato odų dirbtuvės dirbantieji, palaikydami ten gradiečių iniciatyvą, įsiungė į sočlenktynes. Šios dirbtuvės dirbančiųjų tarpe nuolat plespartuoliškas judėjimas, o pačiu — darbo normų viršimas. To pasėkoje puse planas čia buvo viršytas 10 proc. Žymiai viršytas ir liepė mén. skirtasis odų gamybos planas.

Stengdamasis neatstiklinių meistro drg. Kolovo, išdirbtas skirtosios darbo normos 200 proc., drg. Semionovas išpradžiojo po 180 proc. įninių užduočių. Juo pėdomi sekā ir kitai odininkai,

K. Laurinavičius

je nematyti didvyriškumo ir Tėvynės meilės pavyzdžius. Pergalės prieš Hitlerinę Vokietyja garbę kartu su visa tarybinė liudiamis neše ir mūsų tarybinė mokykla, ir mūsų tarybinės mokytojas. Juk liudiamas mokytojas pirmas priimdamas į savo rankas vaikus, pirmasis uždegdamas valikų galvose ir širdyse liepsnojančią meilę Tėvynel ir Staliniel. Per jo rankas praėjo tie milijonai tarybinų karų, kurie sustruikino prieš ar atneš mums pergalės garbę.

Mūsų apskrities pradinės ir vidurinės mokyklos savo darbe pasiekė žymiai laimėjimų. Bet mums nėra ko girtis pasiekimais; apskrities tarybiniai mokytojai, tėvai, didžiuodamiesi savo pasiekimais ir įsisamoninami juos, turi surasti galimus paskatinius tolimesniams mokyklų darbo augimui. Mūsų mokykla neprivalo sustoti ties tuo, ką pasiekė. Mokykla privalo augti toliau, etti prie naujų pasiekimų, kaip mokymo, taip ir auklėjimo darbe. Ir mokymo, ir auklėjimo darbe mūsų apskrities mokyklos turi darstamų trūkumų, kuriuos gali-

ma ir reikia nedelsiant pailinti.

Iš pradžių palaipsime kai kurios protinio auklėjimo klasės, pabréšime tiktais kurios grynaus auklėjamojo klausimais, glaudžiai susijusiai su mokymo klausimais. Mokytojo procese valkai įsisilinti mokyklinių žinių pradus. Kas su tuo tas paaus formuoja pratiniai sugebėjimai. Dildysis pedagogas K. D. Ušinskis teigia pabrėždavo, kad žinų į savinimas privalo būti protinė sugebėjimų išsiūvystymo pagrindu, privalo skatinti ju pastabom, galvotum, atminties, valduties augimą. Jis griežtai protestavo prieš mokymo suvedimą į paprastą protinį sugebėjimą treniravimą, prieš taip nėdinamą protinę gimnastiką, ištrauktą nuo žinių įsisavintinių. Dėl to Ušinskis savo dildyje keltė keliai uždavinių perteikti mokomajam auklėjamojam darbui visą bendojo lavinimą žinių lobyną, įgydys jį įkilo mastymo sistemą, išlavinti tuo pačiu metu reikiamus išdžius ir įpročius.

Skubiai atitaisyti klaidas apdedant valstiečius grūdų prievolemis

Derliaus nuėmimo darbai mūsų apskrityje įgauna vis platesnių pobūdį. Štai metais apskripti laukose užaugo gausus derlius. Tokiu būdu mes turime visas salygas garbingai išsesti draugul Stalinui duotajį apsareigojimą — baigt valstybių grūdų prievoļių vykdymą Didžiojo Spalio socialistinės revoliucijos 30-tųjų metinių.

Pirmuosius naujojo derliaus grūdų valstybel šiemis dienomis pristatė Rokiškio ir kitų miestų duonos gamintojai. Tačiai tolli gražu dar nereiškia, kad grūdų paruošoms pas mus yra pilnintini pastrosta. Atstovės — tai yra paskutinis apskrities valstybės partinėms ir išvibinėms organizacijoms bei miesto organams sutelkti vienos jėgas tam, kad grūdų paruošas apskrityle galėtų vykti sklandžiausiai.

Apdėjimas grūdų prievolemis net vyksta pagal naują principą — prievoles nustatomos išvilegtant į aramos žemės.

Is čia išplaukia uždaviny užtikrinti, kad valstiečių būty apdedami prievoles teisingai ir kad laikai gautu rankas prievoļių lapelius — dokumentą, iš kurio būtų išmatyti, kiek ir kokių grūdų kultūras kas turi pristatyti, iš kurio būdu negalima prileisti raktikę tokų dalykų, kad nuskriaustas mažažemis dailėlis, ir atvirkštiai — kad kuris valdo daugiau žemės, tuo valstybel mažiau, negu išprivalo.

Prievoļių lapelių įteikimais buvo būti baigtas iki rugpjūčio 1 d. Sékmingai šis darbas padomas Rokiškio valsčiuje, jau liepos 25 d. visose apskrities šis darbas baigtas. Palyginti, aktyviai talkinėjant apylinkių pirmminimus bei vėles apylinkių, trumalaikai užbaigė lapelių įteikimą. Vienintelis organas, anksčiai lapelių įteikimą, turi galbūt dar ir dar syki patikrin-

ti, ar teisingai nustatytos prievoles, ištaisyti visas klaidas. Blogiau, kad valsčiaus vadovai lapelių įteikimo proga neorganizavo susirinkimą, kur būtų išaiškinė savalaikio grūdų prievoles ivykdymo reikšmę ir būtinumą. Valstiečiai, susirinkimė gavę lapelius, daugeliu atveju bučių prisimēti individualius išpareigojimus dėl prievoļių ivykymo terminų.

Rimtų trūkumų yra Panemuno valsčiaus vadovų darbe. Nors čia prievoļių lapeliai išdalyti apylinkių darbo valstiečių susirinkimuose, tačiai apie jokius individualius išpareigojimus net neužsiminta. Prievoļių lapeliai dažnai įteikiami valstiečiui su iškraipytomis parvardėmis, neteisingai nustatyti prievolemis. Teisinga prievoļių nustatymą trukdo ir anksčiau praktikuotas žemės matavimas „iš akies“. Dabar dėl to padaroma daug klaudų apdedant valstiečių ūkius prievolemis.

Didelė maišatų nustatant valstiečių ūkiams grūdų prievoles padarė ir tebedaro Kamaju valsčiaus vadovai. Eile ūkių, jų tarpe daug buožinių, apdėti permažomis prievolemis. Pažydzdžiu, Verksnionyje apylinkės buožė ūkys turi 30 ha žemės, tuo tarpu prievoļių įteikyjami kažkokiu būdu teliko vos 10 ha. Tuo pačiu iš kitos pusės daug valstiečių nusiskundžia dėl neteisėto perdidelio apkrovimo prievolemis. Valsčiaus vykd. k-to vadovai užuot patikrine, akrai pasitiki apylinkėse, parengtais prievolininkų sąrašais, dažnai paremtas parastu matavimu „iš akies“. Taip pat dar nebaigtai dalyti Kamaju valsčiuje prievoļių lapeliai Rudžių ir kitose apylinkėse. Kai kuriose apylinkėse prievoļių lapeliai buvo įteikiami susirinkimų metu. Bet tas, matyt, labai greit nusibodė tiek valsčiaus vykd. k-to pirmmininkui dr. Cypui, tiek ir

paruoš agentui dr. Juronui. Valsčiaus vadovai užsibarikavo savo kabinetuose septyni: Is užkirtėjusio blurokratizmo užraktais ir pradėjo kanceliarinį gyvenimą. Parašo valstiečiams šaukimus, kad tą ir tą dieną atėtū atsiimti prievoļių lape li, ir viskas. Kas kam rūpi, kad darbo valstiečiui dėlbymetje brangi kiekvienu valandą, kad laukose laukia pribrendė javai? Alšku, tik ne Kamaju valsčiaus vadovams.

Tokio darbo rezultate iš visų pusiu pasiplyti skundų audra dėl neteisingo apdėjimo prievolemis. Tačiai į visus skundus valsčiaus vadovai autoritetingai atsikesta:

— Dabar nieko nebus — užrašyta, ir kvit. O kai atės matiniakas, pernai nė žeme, tada pažūtūrėsim...

Ką tai sako? Visų pirmą, tai aškial rodo, su kokiui neataskingu dirba Kamajus valsčiaus vadovai ir paruoš agentas dr. Juronas. Tokios grupės klaidos — tai išdava neįvertintu darbu atsakymu, išdava nebuvo kontrolės iš apskrities Paruošų įstaigos vadovų pusės žemesniesiems organams.

Be abeojo, tokį neleistinį paželdimų nustatant valstybines prievoles yra ir kituose valsčiuose. Kol dar yra bent kiek laiko, būtina skubiai iš pagrindų peržūrėti ir patikrinti prievolininkų sąrašus, kad būtų užkirštas kelias panasiems reiškiniam. Ypatinga dėmesi reikla atkreipti į buožių mėginius nuslepčiantis dirbamos žemės plotus arba į jos faktivų pasidalinimą. Rugsiai eina prie galo. Sudaryti visas salygas, kad valstiečiai be jokių sutrikimų galėtų atlikti valstybines grūdų pristatymo prievoles, yra vienas iš svarbiausių apskrities partinių, tarybinių ir paruošinių organizacijų uždaviniai.

F. Vaitiekūnas

kose, tiek geografinios, gamtos ir kitose pamokose. Daiktas, pavalkas pamokos temai sudarant tikrus rėmus, neleidžia jai iš krankų išsilieti. Panaudotieji paveikslai, klasėje iškabinėti, yra turtum išmokojo dalyko konspetkai ir lengvai iš pirmo žvilgsnio atgaivina tam tikrą sužieta mokinį atmintyje. Šalia paveikslų vartotinos iššamšos, mašinų modeliai, brežiniai, diagramos, įvairių medžiagų pažydzdžiai ir kita. Tokiu būdu pavaizduma Užinskis supranta labai plačiai — pavaizdumo bazė jam visos mokinio juslės ir visi objektai, pateikiamieji tikrovine arba dirbtinė forma.

Antrasis didaktinis Užinskio keliamas principas — mokomojo auklėjamojo proceso nuoseklumas. Užinskis sako: „Tesi moko vaikai po truputį, bet tegul nieko, ką yra išmoke, neuzmirsta ir tegul naudojasi tuo, kas išmoka, naujam dalykui įsiimti“. Taigi mokymas turi būti atliekamas gamtiškai, nuosekliai, sutinkamai su psichologinėmis mokinį ypatybėmis, sistemingai. Visi dalykai

turi būti savitariškai susieti, ir jie turi sudaryti vieną organinę visumą. Šiuo reiskalu Užinskis teigia: „Nereikia užmirsti, kad tvarka ir sisteminumas — tai viena iš vyriausilių mokyklos darbo sėkmės savygų“. Mokykla, kuriai trūksta šiuo dalyku ir vieno, ir antro, jis atvalžduoja, „girtu vežėjų, vežančiu blogai sukrautą ir surištą krovinių; vežėjas vis skuba pirmyn, neatsižvelgdamas atgal, ir parveža namo tuščią vežimą, girdamas padaręs didelei kelia“. Tik nuoseklumu, tvarka ir sisteminumu įdiegiamos mokiniam pagrindinės ir tvirtos žinių, tik tokiai būdu išugdomi būsimuolių pillečių teigiamieji įgūdžiai ir paprocių. Kartojamas, pagal Užinskį, yra organizinių mokomojo proceso elementas. „Blogoji mokykla, kaip ir blogas pastatas, nuolatos lopoma, taisoma ir niekuomet nėra tvarkinga; geroji gil mokykla, nuolatos kartodama tai, kas išeita, niekuomet nereikalinga lopymo“.

Vaikų dėmesys nepastovus, nepatvarus, neintensyvus. Dėl to pamoka dažnai nepasiekia

MŪSŲ DIENOS

O. Petraičius

Laukt, galvoti šiandien mums netenka,
Mūsų dienos į darbą pamaja.
Dar tvirčiau tegu gniaužiasi rankos
Našlam darbui dėl mūsų rytojus.

Vis ryškiau tegu suplaka širdys,
Gyvas kraujas lai gyslose dega.
Laukal dainą nepaprastą girdi,
Traktoriniams žirgams verčiant vagą.

Užkit, gauskite plieno mašinos,
Darbo piūčiai pakilkite rankos!
Ateities jau gėles pasodinom,
Tik dar prakaitu laistyt jas tenka.

Mums dar reikia duobes karo išlygint,
Ateitis laukose žiedais renkas.
Jos nesupsim stiklinėje vygėj,
Bet parnešim sugrubusiom rankom.

Nebijos jūnai jokiu pavoju,
Nežinos Jokio vargo, apgaulės.
Mes ant priekalo kalam rytoj,
Todėl jis bus skaistesnis už saulę.

Vis tvirčiau kaskart gniaužiasi rankos,
Vis giliu rėžias vagos palaukėj,
Nes šiandien mums dūmoti netenka,
Patsai darbas į darbą mus šaukia.

Užkit, gauskite plieno mašinos,
Darbo piūčiai pakilkite rankos!
Mes rytoj sau gražu pažinom,
Tik dar jis mums palaiminti tenka.

Aktyvas alškinamajame darbe

PANEMUNIS, liepos 31 d. tempai smarkiai pakilo. Tik per valsčiaus vykdomasis komitetas iš apylinkes pasiuntė didelę partinio ir tarybinio aktyvo grupę savalaikai pieno pristatymu valstiečiams iš patikrinti prievoles. Visose apylinkėse vykdomi gausūs darbo valstiečių susirinkimai. Išsivysčius valstiečių tarpe plačiam socialiniam lenktyniavimui, pieno pristatymo

tempai smarkiai pakilo. Tik per valsčiaus punktus pristatyta keli šimtai tonų pieno. Panemuño, Naujasodės, Aukštadvario ir Čedasų apylinkių valstiečių artimiausiu laikui įvykdys metinius pieno pristatymus valstiečiams.

„T. R.“ koresp.

Be abeojo, vaikų idėmumas labai priklauso nuo jų amžiaus, nuo jų pajėgumo. Mokinį amžių, jų pajėgumą pedagogas visą laiką turi atminti ir su jais skaitytis.

Bet ar mūsų apskrities mokyklos išmoko vaikus stebeti? Reikia pripažinti, kad Jos tais darbu visai nepakankamai. Trukdo šiam darbuli gana paplitęs polinkis prie žodinio mokymo. Mums reikia daugiau rodymų vaikams realius daiktus. Reikia žymiai dažniai naudotis pavaizdumo prielemenėmis, paveikslais, modeliais. Dažnai reikia ruoštis pradžios mokyklos mokinės ekskursijas, dažniai ir energingiau pratinti vaikus mokymo procese prie konkretių tikrovės reiškinii, kurie juos supa. Reikšinių ir daiktų stebėjimas natūraliai išvysto palyginimo sugebėjimą, sugebėjimą gretinti, skirti. O tai sudaro žmogaus pažinimo gilius pagrindą. Pati žmogaus protas, Užinskio žodžiai, „yra ne kas kita, kaip palyginti galiu“.

(B. d.)

